

Sundhedsstyrelsen
Axel Heidesgade 1
2300 København S

21. januar 2014

Hørings svar til revideret vejledning om omskæring af drenge

I forbindelse med revision af vejledning om omskæring af drenge er der indkaldt hørings svar og kommentarer til den nye vejledning. Sex & Samfund vil gerne benytte lejligheden til at rejse nogle mere principielle kommentarer til Sundhedsstyrelsens vejledning.

Omskæring af drenge er, når det ikke sker med udgangspunkt i en sygdomsdiagnose, efter vores opfattelse i strid med drenges ret til kropslig integritet og retten til selv at bestemme over egen krop. Desuden er der bred international medicinsk dokumentation for, at indgrebet på ingen måde er så ufarligt og ukompliceret, som det fremstilles. En undersøgelse fra Rigshospitalet i 2013 viser komplikationer i 5 % af de drengeomskæringer, de har gennemført. Der rapporteres internationalt om dødsfald efter indgrebet i ikke ubetydeligt omfang. Og endeligt er det et irreversibelt indgreb, der nedsætter følsomheden på penis og med stor sandsynlighed kan få negativ betydning for drengens (og eventuelle partners) fremtidige seksualitet. Dvs. indgrebet har en række både større og mindre helbredsmæssige og seksuelt trivselsmæssige konsekvenser.

Nylige rapporter fra Europarådet, de nordiske børneombuds mænd og de nordiske foreninger for klinisk sexologi tager klart afstand fra drengeomskæring, som et brud på barnets ret til kropslig integritet og seksuel autonomi.

Vi anerkender, at omskæring har stor betydning for flere religiøse grupper, men vi finder, at barnets rettigheder bør være de mest tungtvejende. I mange andre tilfælde er religiøse, kulturelle traditioner blevet tilpasset den moderne verden (som fx ved pigeomskæring), og det må vi arbejde for også vil ske med drengeomskæring, når det går op for de involverede parter, hvor afgørende indgrebet faktisk er. Vi ser da også allerede i dag tilpassede religiøse ceremonier, hvor man i nogle jødiske kredse arbejder med en symbolsk omskæring. Det er vigtigt, at dansk lovgivning skubber i denne retning.

På denne baggrund mener vi, at det burde ligge uden for Sundhedsstyrelsens mandat at vejlede om indgreb, der ikke foretages som led i sygdomsbehandling eller ud fra et veldokumenteret forebyggelsesperspektiv. Og i det omfang man alligevel gør det, bør det som minimum følge praksis for andre indgreb, der foretages af ikke-sundhedsmæssige årsager. Ved disse accepteres ikke stedfortrædende samtykke, men det forudsættes, at personer skal være myndige (18 år) og selv give samtykke til indgrebet. Ligeledes gælder det for sterilisation og tatovering. Vi mener, at en 18-års grænse for adgang til drengeomskæring vil give den nødvendige beskyttelse af drengebørns ret til at bestemme over egen krop.

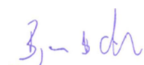
I vejledningen nævnes intet om de reelle sundhedsrisici, der er forbundet med indgrebet, eller om den negative påvirkning, omskæring kan få for seksualiteten. Efter vores vurdering sikrer vejledningen heller ikke en tilstrækkelig beskyttelse af barnet mod smerte under og efter indgrebet, og den påkrævede sikkerhed for normale hygiejniske forholdsregler tilsidesættes for drenge under to måneder. Det skyldes at vejledningen tillader indgrebet foretaget af medhjælpere (dvs. religiøse autoriteter), at det kan foregå i privat regi, og der tages ikke afstand fra rituel afsutning som en del af omskæringsindgrebet, som – i det omfang dette udføres i Danmark – udgør en reel kilde til smitteoverførsel (herpes).

Med denne vejledning cementeres i praksis en fortsættelse af drengeomskæringer uden at problematisere de rettighedsmæssige udfordringer eller de sundhedsmæssige risici ved et irreversibelt operativt indgreb uden sundhedsmæssig legitimitet i vores del af verden.

Vi vil anbefale, at

- De mere principielle spørgsmål om barnets rettigheder og retten til kropslig integritet behandles, inden Sundhedsstyrelsen med en vejledning cementerer den eksisterende praksis.
- Vejledningen bør skærpes, så den bedre sikrer barnet mod smerte og infektionsrisici. Desuden bør vejledningen forholde sig til rituel omskæring i udlandet af drenge med dansk bopæl.
- Der bør stilles krav om, at der sker en systematisk, obligatorisk registrering af samtlige rituelle omskæringer i Danmark, samt af evt. komplikationer i forbindelse hermed.
- Vejledningen bør angive den information, der som minimum må anses for at indgå i det informerede samtykke.
- Information til informeret samtykke skal gives skriftligt.

Med venlig hilsen

Bjarne B. Christensen,
generalsekretær
Sex & Samfund

Sex & Samfund holdningspapir vedrørende omskæring af danske drenge uden medicinsk indikation kan ses på Sex & Samfunds hjemmeside www.sexogsamfund.dk/Default.aspx?ID=31209.